

„Pomorska Biblioteka Cyfrowa – internetowa skarbnica wiedzy i informacji” – VII sesja metodyczna

Konieczność przekształcania bibliotek – placówek gromadzących, opracowujących i udostępniających zbiory biblioteczne – w wielofunkcyjne ośrodki wiedzy, wymusza zarówno rozszerzenie oferty usług, zastosowania najnowszych technologii, jak również doskonalenia umiejętności zawodowych bibliotekarzy. Do realizacji tych planów dąży Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Gdańsku (PBW), uczestnicząc w projekcie *Pomorska Biblioteka Cyfrowa*. Realizacja projektu zainspirowała pracowników PBW w Gdańsku, by VII sesję metodyczną dla nauczycieli, która odbyła się 4 listopada pod patronatem Marszałka Województwa Pomorskiego oraz Rektora Politechniki Gdańskiej, poświęcić zagadnieniom cyfryzacji, stąd jej tytuł „**Pomorska Biblioteka Cyfrowa – internetowa skarbnica wiedzy i informacji**”. Została zorganizowana przez Pedagogiczną Bibliotekę Wojewódzką w Gdańsku wspólnie z Biblioteką Główną Politechniki Gdańskiej. Otrzymanie patronatu *Europejskiego Roku Kreatywności i Innowacji* dla sesji, potwierdziło, że także bibliotekarstwo daje duże pole do działań innowacyjnych i kreatywnych.

Projekt *Pomorska Biblioteka Cyfrowa* (PBC), realizowany ze środków unijnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013, umożliwi zachowanie i prezentację w Internecie zabytków piśmienniczych i niepiśmienniczych, znajdujących się w zasobach bibliotek województwa pomorskiego. W celu jego realizacji zawiązano konsorcjum instytucji, zapewniających wartościowe zasoby, odpowiednie zaplecze naukowo-techniczne oraz wykwalifikowaną kadrę, mającą doświadczenie w realizacji podobnych zadań. Ze względu na zasięg instytucjonalny oraz skalę projektu, którego celem jest digitalizacja zasobów kultury pomorskiej, organizatorzy sesji postanowili przybliżyć uczestnikom spotkania temat cyfryzacji bibliotek. Oferta PBC docelowo trafi do praktycznie nieograniczonego kręgu odbiorców, dlatego bardzo ważne jest, by przedstawiciele samorządu terytorialnego, placówek oświatowych i kulturalnych Pomorza jako pierwsi poznali możliwości wykorzystania zasobów Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej. Słuchacze sesji poznali zagadnienia formalnej i prawnej organizacji bibliotek cyfrowych w Polsce i Europie oraz perspektywy rozwoju PBC.

Tworzenie i organizacja bibliotek cyfrowych, możliwości współpracy to tytuł wykładu, w którym Remigiusz Lis ze Śląskiej Biblioteki Cyfrowej podkreślił wagę odpowiednio zorganizowanych struktur organizacyjno-operacyjnych przy pracy nad różnymi rodzajami zasobów, wykorzystywanych przez wszystkich współtwórców biblioteki cyfrowej. Działania organizacyjne wymagają określenia sposobów pozyskiwania zbiorów do digitalizacji oraz form kontaktu z uczestnikami. Wykład oparty został na doświadczeniach organizacji Śląskiej Biblioteki Cyfrowej.

O działaniach centralizacji podejmowanych przez istniejące już biblioteki cyfrowe, mówił Marcin Werla z Poznańskiego Centrum Superkomputerowo-Sieciowego. W wykładzie pt. ***Integracja zasobów rozproszonych bibliotek cyfrowych – działania w Polsce i w Europie*** przedstawił projekt *Europeana*, podkreślając, jak wielką staje się potrzeba tworzenia i rozwoju Europejskiej Biblioteki Cyfrowej. Utworzona Fundacja Europejskiej Biblioteki Cyfrowej (EDL) zobowiązana jest do wspierania digitalizacji europejskiego dziedzictwa kulturowego i naukowego, inicjatyw pozwalających na udostępnianie istniejących treści cyfrowych oraz umożliwiania dostępu do europejskiego dziedzictwa kulturowego poprzez wielodziedzinowy portal.

Robert Szczodrch z Biblioteki Głównej Politechniki Gdańskiej w swoim wykładzie zatytułowanym ***Idea Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej*** przybliżył uczestnikom, jak w sposób praktyczny wygląda realizacja projektu. Rozpoczynając od idei PBC, przedstawił strukturę i kolejne etapy digitalizacji wybranych zbiorów. Omówił też prezentację zbiorów w Internecie oraz pełen, bezpłatny dostęp wszystkich zainteresowanych do zasobów wiedzy zgromadzonych w bibliotekach Pomorza.

Spotkanie miało miejsce na dziedzińcu południowym Politechniki Gdańskiej, gdzie znajduje się wahadło Foucoulta, zamontowane z okazji 60-lecia istnienia uczelni. W przerwie sesji o tym ciekawym urządzeniu opowiadał sam konstruktor – dr hab. inż. Bogusław Kusz z Katedry Fizyki Ciała Stałego PG. Opisał urządzenie, wyjaśnił zasadę działania i przedstawił historię jego tworzenia.

Technologiczne wyzwania biblioteki cyfrowej to tytuł wystąpienia prof. dr hab. inż. Bogdana Wiszniewskiego oraz dr inż. Mariusza Szwocha z Politechniki Gdańskiej. Czytelnik, korzystający z zasobów biblioteki cyfrowej nie jest świadomy, ile ważnych zagadnień organizacyjnych i technologicznych musi zaistnieć, aby dostęp do zasobów cyfrowych był możliwy, profesjonalny, w miarę szybki i przyjazny. Analizując oczekiwania, potrzeby i zadania biblioteki cyfrowej prelegenci

przedstawili niezbędne elementy składowe dostępu do treści, m.in.: odsyłacze, identyfikatory obiektów cyfrowych, wyszukiwarki, przyjazny interfejs, możliwość sterowania zawartością stron i tworzenia kolekcji wirtualnych.

Krzysztof Soliński z Biblioteki Głównej Politechniki Gdańskiej w wykładzie pt. ***Kolekcje Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej*** zaprezentował przykłady zasobów, które mają szansę zasilić ofertę PBC. Omówił też czynniki, które decydują o selekcji bogatych zbiorów pomorskich bibliotek.

Ostatnim tematem sesji był ***Udział Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Gdańsku w Pomorskiej Bibliotece Cyfrowej***, który zaprezentowały Małgorzata Kłos oraz Ewa Podumis z PBW w Gdańsku. Podczas tego wystąpienia przedstawiono strukturę i obecne formy działania biblioteki pedagogicznej, korzyści płynące z przystąpienia do projektu PBC, kolejne etapy cyfryzacji i digitalizacji zbiorów PBW w Gdańsku, a także omówiono możliwości poszerzenia zakresu działania instytucji, które rysują się dzięki uczestniczeniu w projekcie.

Słowa wypowiedziane przez pana Roberta Szczodrucha, podczas jego wykładu, najlepiej podsumowują to, co chcieli uświadomić uczestnikom sesji jej organizatorzy, a mianowicie, że dzięki projektowi „Pomorska Biblioteka Cyfrowa” województwo pomorskie dołączy do europejskiej przestrzeni informacyjnej i badawczej zgodnie z zaleceniami Komisji Europejskiej i długofalowymi założeniami Strategii Lizbońskiej.